

Máte doma predškolača?

Máte doma predškolača a nie ste si úplne istí, či je dostatočne pripravený na vstup do prvého ročníka?

Nastali zmeny v školskom zákone, ktoré nadobudli účinnosť od 1. januára 2021 o povinnom predprimárnom vzdelávaní v materskej škole.

Každé dieťa, ktoré dosiahne 6 rokov k 1. septembru príslušného školského roka, rodič zapíše do školy. V prípade, že dieťa ešte aktuálne nedosahuje školskú spôsobilosť, rodič požiada riaditeľku spádovej materskej školy **o pokračovanie plnenia predprimárneho vzdelávania v materskej škole**. Doloží písomný súhlas o pokračovaní plnenia predprimárneho vzdelávania v MŠ od psychológa z CPPPaP a lekára pre deti a dorast.

Ak máte pochybnosti, či vaše dieťa zvládne požiadavky školy, bolo by vhodné poradiť sa s odborníkmi – psychológmi, kontaktujte naše Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Čadci na Kukučínovej ulici 162 telefonicky **09047447717** alebo mailom na poradnacadca@gmail.com. Naši psychológovia posúdia školskú spôsobilosť dieťaťa a po realizácii psychologického vyšetrenia vám poskytnú odporúčania ako efektívne a cielene rozvíjať potrebné zručnosti u vášho dieťaťa.

Rodič môže požiadať aj o predčasné zaškolenie dieťaťa, ktorému musí predchádzať prijatie takéhoto dieťaťa na predčasné plnenie povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole. Na predčasné plnenie povinného predprimárneho vzdelávania v MŠ je možné prijať dieťa, ktoré je narodené v čase od 1. septembra do 31. decembra a ešte nedovršilo v príslušnom školskom roku päť rokov. Pri žiadosti o predčasné zaškolenie je potrebné súhlasné vyjadrenie z CPPPaP a lekára pre deti a dorast.

Z hľadiska školskej spôsobilosti je významná aj podnetnosť rodinného prostredia, pričom je veľmi dôležité odhadnúť jej mieru. Dieťa by malo mať v tomto období k dispozícii nielen hračky, ale aj kresliace potreby, plastelínu, skladačky, knižky. Potrebuje cítiť bezpečie v rodine. Začína sa učiť prosociálnemu správaniu.

Psychická školská spôsobilosť

Vnímanie: Dieťa je schopné z vnímaného celku vyčleniť časti a opäť z nich zložiť celok • pozná farby a vie ich pomenovať • pozná tvary a vie ich pomenovať • rozvinuté sluchové a zrakové vnímanie je predpokladom úspešného zvládnutia čítania a písania, v zrakovom vnímaní vie rozlíšiť rovnaké a podobné tvary • úroveň sluchovej analýzy slov, dieťa vie rozoznávať prvú a poslednú hlásku v slove, vie vymenovať slová, ktoré sa začínajú na rovnakú hlásku, vie vysloviť krátke slovo samostatne po hláskach

Grafomotorika : kresba už vernejšie odráža skutočnosť • dieťa je schopné obkresliť jednoduchú predlohu • vie nakresliť postavu so všetkými základnými znakmi • úchop ceruzky je správny, ceruzku drží tromi prstami • vie kresliť tak, že línie sú rovné

Rozumové poznávanie : dieťa sa začína opierať o analytické myslenie • lepšie postihuje podobnosti a rozdiely • začína chápať vzťahy a súvislosti, príčinu a dôsledok • vie povedať svoje meno, priezvisko, adresu • ovláda detské riekanky a piesne • úroveň matematických predstáv, rozoznávanie množstva, veľkosti, poradia, počítavanie predmetov do päť • vie sa orientovať v priestore, vie kde je vpredu, vzadu, hore, dole, vpravo, vľavo

Vývin reči : školsky spôsobilé dieťa vie vo vetách a v jednoduchých súvetiach bez agramatizmov vypovedať svoje zážitky • vie správne vyslovovať všetky hlásky, správna výslovnosť by mala byť korigovaná ešte pred vstupom do školy logopédom • vie prerozprávať obsah krátkej rozprávky a porozumie jej obsahu • vie sa naučiť naspamäť pesničku alebo básničku

Pracovná vyspelosť : dieťa vie odlíšiť hru od povinnosti • zadanú úlohu sa snaží splniť a dokončiť, nezačína neustále niečo nové, neodbieha • má primerané psychomotorické tempo • vie sa samostatne obliecť a obuť • vie si pozapínať gombíky a zaviazať šnúrky • vie sa samostatne najesť a obslúžiť na WC

Pozornosť : dieťa sa dokáže sústrediť na činnosť 15-20 minút

Emocionálna a sociálna školská spôsobilosť

Dieťa sa dokáže odlúčiť od rodiča, rešpektovať usmernenie od autority. Na nové prostredie a osoby si zvyká bez väčších problémov, neplače, neskrýva sa za rodičov, neuteká. Väčšinou sa dokáže hrať spoločne s deťmi, nestráni sa ich spoločnosti, nie je medzi deťmi bojzlivé a plačlivé. Nie je agresívne, spory s deťmi dokáže riešiť väčšinou bez bitky, hádky, vzdorovitosti.

KEDY JE DIEŤA PRE ŠKOLU PRIPRAVENÉ?

Jednotlivé oblasti školskej spôsobilosti sú často u konkrétneho dieťaťa nerovnomerne rozvinuté. Môže ísť o disproporcie medzi telesnou a psychickou stránkou, ale aj disproporcie v samotnej telesnej, psychickej alebo sociálnej oblasti. Preto je dôležité posudzovať školskú spôsobilosť dieťaťa komplexne.

Všeobecné príčiny aktuálnej školskej nespôsobilosti môžeme rozdeliť do týchto kategórií:

- nedostatky v somatickom vývine a v zdravotnom stave
- nerovnomerný psychický vývin, oslabenie dielčích schopností a funkcií
- nezrelosť v citovej a sociálnej oblasti
- nedostatky vo výchovnom prostredí a pôsobení na dieťa

Konkrétne sa za aktuálne školsky nespôsobilé považuje dieťa, ktoré:

- je veľmi živé, hravé a nevydrží dlhšie pri jednej činnosti
- nerado kreslí, jeho kresebný vývin je vývinovo oneskorený
- má výraznejšie ťažkosti s výslovnosťou, má málo vyvinutý verbálny prejav
- je nadmerne bojzlivé, odmieta kontakt s druhými a v cudzom prostredí plače

POKRAČOVANIE V POVINNOM PREDPRIMÁRNOM VZDELÁVANÍ V MŠ

Ak dieťa aktuálne nespĺňa kritériá školskej spôsobilosti, môže rodič formou písomnej žiadosti požiadať riaditeľku spádovej MŠ o **pokračovanie v povinnom predprimárnom vzdelávaní v materskej škole**, ktorá vydá Rozhodnutie o pokračovaní v povinnom predprimárnom vzdelávaní. Súčasťou tejto žiadosti je súhlasné vyjadrenie CPPPaP zo psychologického vyšetrenia školskej spôsobilosti a písomné vyjadrenie lekára pre deti a dorast.

Rodič je povinný zapísať dieťa do základnej školy, aj keď ešte rok bude pokračovať v povinnom predprimárnom vzdelávaní v MŠ.

Pri systematickom a odbornom predprimárnom vzdelávaní v MŠ a spolupráci rodičov zvyčajne dieťa dosiahne vyrovnanosť vo vývine a školskú spôsobilosť na plnenie školských požiadaviek.

